

Confites, caramellos, disfresses de bon gust, tot s'ha esfumit com art d'enchantment: quant b' e no deis aquell el afirmar qu' el carnaval no viu mes que de passats records! I tant s'hi viu que ja quasi morí.

Agenys el carnaval la gent que's perouca un xic de l'existeix, la que no viu per menjar, sino que menja per viure, ha continuat treballant i donant fruits de son treball. Oller ha publicat un nou llibre qu' encaix no coneix titulat «Testre d'aficionats». An el Centre Escolar Catalenista han continuat les conferències, disertant distingits i treballadors socis del mateix i de les quals m' ocuparé extensament en altre.

Resumint cuasi es pot dir que tots els centres que's reuneixen essent que no tenen els sentiments de llur personalitat atrofiada han continuat i continuen la vida d'activitat intel·lectual que mai interrumpeixen. Pau i consideració pels que treballen!

Continua l'èxit creixent de «Juventut» i de «Catalonia»: abdos revistes concèntricament escrites i de tendències sanes fan esforços remarcables per resultar dignes d'on surten. M' apar qu' el públic es fa carreg d'eixa circumstància, les apoya i alenta a lo menys per ara.

Lo celebrat autor de «Literatures malsanes» Pompeu Gener, ha publicat un article en «Vida Nova», réplica a un altre article i an el qual es fa seu un concepte de Jaume Brossa autor de «Els sepulcres blancs» que fa proselits i corre de boca en boca; diu: Al desenrotillat de la civilització europea s'hi oponen dugues portes: la Sublim ó siga Turquia, i la del Sol ó siga Madrid. La frase per lo felic, com ja li he dit, està fent proselits i escampant-se.

Fins a un altre se despedeix son affom.

CLAUDI MONTSANT DE ROCABRUNA.

La guerra del Transvaal

Estat de la campanya

A horas d'ara no se sab encara a Londres quin es lo plan de defensa dels federalis sud-africans contra la invasió de Lord Roberts. Mentre la major part dels diersos inglesos diuen que les tropes ciutadanes de Orange, seguint les instruccions del general Joubert de Grobier, Delarey y De Wet, «The Standard» diu que sab d'origen boer que la reunió de les forces federals se farà a Wimburg. Aquest derrer plan molts lo consideran millor, ja que no solzament permetria als transvaaliens y orangistes ocupar una posició més sólida que Bloemfontein, sino que quedarien més ben protegides, la nova línia ferroviaria de Bethléem a Kroonstadt y la part central de la gran línia ferroviaria que s'estén de Brandfort a Johannesburg.

No obstant, no es d'aquest parer «The Standard»: «Deu fassí, din, que la nostres informes se confirmen y que les federalis portin les seves forces a Wimburg. Podrian llavors trobar un magnífich auxiliarien la via ferrea, y unes formidables defenses en los rius y barrancs que envolten a Wimburg, més la concentració de totes les forces en aquella plassa, ens donarà'l medi de lluir una batalla final y decisiva y d'acabar la guerra en poch dies.»

Aquestes consideracions millor semblen filles del entusiasme que del madur razonament. Cert es que l'exèrcit transvaalià y orangista tancat a Wimburg no estaria molt tranquil, doncs apart del gros de les forces de lord Roberts se li vindrián al demunt, tindria l'exèrcit anglès del Dassutoland que li amenassaria'l flanch esquerra, y el derrera lo del Natal que trobaria lo pas lliure per posarshi en contacte tot just lo general Buller s'hegués obert lo pas de Drakensberg, cosa no gens impossible; pero això y tot no es tan fàcil acabar aquesta guerra, ja que s'ha de tenir en compte que fos Wimburg, podrien allí les forces boera mantenir-se molt de temps y al veures obligades a abandonar la posició, lo trassat dels rius, que forman un escalat devant de la vila, permetria una segura retirada cap a Johannesburg y Pretoria, que son los últims y més serios baluartis dels boers.

A tot això s'hi barreja'l més serió perill que ha d'entrebarcar els inglesos, y es la trobar tallades les comunicacions ab la Colonia del Cap, al avanser massa endins del Orange y del Transvaal. Aquell perill grave, y l'viaje fet ara per lord Roberts y lord Kitchener a Kimberley sembla obèhir el desitj de pendre mides pera evitarlo. Hi ha que tenir en compte que les terras en que maniobra l'exèrcit anglès son muntuosas y xocoses, y en elles no s'hi pot aprovisionar cap exèrcit; al contrari, ha de viure de lo que hi porti. Dit això s'comprén be l'metiu que ha fet que les forces

ingleses, després de la victòria de Paardeberg, s'heguen mantingut inactives y no heguen prosseguit l'avans.

Los corresponents inglesos ja prou ho expliquen per raó de les plujas y per la esvinguda dels rius. No diré que això no siga cert, pero també hi pot haver y a bon segur que hi ha en aquest fet, los dubtes que preocupaen a tot general en què quan invaeix terra enemiga, y ha de preveure un desgraciat sislatament que l'dugué a una retirada desastrosa.

El Carnaval à Cartagena

LOS BALLS

Això com la festa del carrer té un tò simpàtic y enamoradís pera'l foraster, las organisa en las societats y fins en lo Teatro, que es un ball públich, per mes que decent, no ofereix cap novetat.

Desfien les bonicas y poser que també lletjas disfresses, per devant nostre, sense gatzara. Sas veus de piu'a son per un que altre coneigut seu y si s'atreveix-n a embromarlas no son pas ab bromas de mala llei: lo que 'ls hi diuen no te futures trascendencias, y no 'n pot tenir perque als pochs balls, la careta que tapa l'encisador rostre, desapareix y facilment se sap qui son elles.

Podria estudiarse'l ball del Teatro per las diferents classes que hi concorren y d'aquest estudi tal volta ne podria pendre peu pera pintar lo caracter que distingeix als cartageneros: pero, encara que sigui repetir lo mateix que tinc dit, no 'm reconeix ab forças pera ferho, ni disposo de temps.

Ademés que aquesta vegada trobava a faltar algo en lo ba l, la disfressa que despertà en mí simpatías s'havia quedat a casa segurament pera evitar que repetís aquesta sexteta:

«En espacioso salón
»ví que con otro danzaba
»y yo triste, en un rincón,
»del coreje que me daba,
»no latía que saltaba
»en mi pecho el corazón.»

Yes que la Amparito, Carmeta, Trinitat ó com s'anomeni, que no ho he pogut averiguar, preferia respirar l'embaumat ayre del mar, al corromput y viciat que regna en tot saló de ball per decent que s'gui.

...devia distractar tot mientant com la gent anava a ballar; ipoch devia pensar que en aquella massa anonima hi havia qui la trobava en falta, res mes que pera dirli a cau d'orella quatre paraules, que sense que fossin d'amor la poguessin afegalar!

N'és tant de bonica, que l'seú balcó dia y nit estava garnit, to's quan hi passaven l'hi havían de pagar lo tribut de cortesia que sa bellesa se mereix y com al mateix temps era modesta, res era d'estraryar que 'ls obsequis se repetissin mes sovint del que pot esperar-se en días de bullici com los de Carnaval en que 'ls caps enfebrats, ab prou fenyas pararan esment, en la realitat de las cosas.

Per això jo al ball hi estava de malhumor: perque cap-ficat en aquestas cabories y per altre part no sentint prop meu cap veu amiga, recordava altres Carnavals mes felisos fins passantlos fora de la meva terra.

No obstant quan me disposava substituir la meva adoració a Terpsicore per la de Morfeo una veu fina com lo tall de una navaja, me diu: catalanet que fas aquí tan solet!

Decantó'l cap y 'm sorpen veurer que veu tan fina corresponia a cos tan grós: era una senyora ab màscara que deduhí, per la agulla de las quatre barres que portava a la corbata, que era catalá, y ab la nostra llengua me dirigí la paraula.

Confesso que vareig rebrer una ben agradable impressió y que fins vaig olvidar que 'm trobava en terra estranya, mes quan m'agafaren ganas de riure de bona manera fou en un moment en que deixantme lliure la màscara catalana (dispensin lo disminuïu) y havent sigut preguntat per varias senyoras y disfresses, ab quina llengua parlaven, molt serio y formal los hi vaig respondre: Ella en francés y jo en català, no poguent dirloshi de que 'm parlava perque de res l' havia entès.

La sorpresa de aquellas senyoras y de las disfresses fou grossa, y estich segur que encara bandaran.

No se'n sapigueren avenir que no 'ns entenguem.

Massa rahò tenian; pero qui 'ls hi diu en aquells temps de perill que enraionavan los dos en català?

Heurian sigut espesses d'esforçureho en el simpàtic Romero y aquest ab sa reconeguda serietat engegarlo al Parlament al reanudar-se las sessions en aquesta forma:

Senyores diputados: Dispuesto a entorpecer la buena marcha del Gobierno de mi amig particular señor Silvela, haciendo obstrucción, si bien veladamente a la obra de los Presupuestos presentados por mi amig particular, tambien, Sr. Villaverde, y atento a los sagrados interesses de la Patria, intangible e indivisible, me veo en el caso de iniciar nuevo debate sobre el regionalismo.

Personas de toda responsabilidad me escribo que en un baile de una sociedad de Cartagena una masoquista y un separatista hablaron en catalán, sin que nadie pudiese enterarse de su conversación.

El debe ser un loco y por serlo hasta lleva en la corbata una aguja con lo que ellos llaman sus gloriosas barres, como si elles tuviesen mayor esplendor y gloria que la que tremoleron los hijos del 2 de Mayo en esta heroica villa.

Yo, señores Diputados, que he señalado los peligros que nos amenazan, no diré, hoy por hoy, lo que me sugiere dicha entrevista. Toca averiguarlo al Gobierno y espe-ro que mi amig el señor Dato preguntará al Gobernador de Murcia qu'objeto podia traer a aquella provincia a la pareja catalana.

¡Recordemonos de los florones de Cuba, Puerto Rico y Filipinas!

España aun es grande: lo dije en mi primer discurso de es'a legislatura, al que objató el señor Presidente del Consejo de Ministros, que a mi se me oia, pero no se me escuchaba; agravio que mi generosa alma sabe olvidar cuando el Gobierno necesita de mi palabra y de mi ayuda para atajar a esos desagradecidos hijos de nuesstra desdichada nación. Viva España. (Aplausos y música.)

FRANCESC COLOM Y ESCODA.

Fora de casa 1 Mars 1900.

CRÓNICA

Observacions Meteorològiques

del dia 5 de Mars de 1900

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'obser	Baròmetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Obser particular
9 m.	752	64	'	57	Ras	
3 t.	751	61				
Horas d'obser	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
vació	Màxima	Minim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. 19	1	6	O.	Cumul	05
3 t.	Sombra 11	8	8	O.	O.	04

Hem rebut sagells de la «Unió Catalanista» de la darrera emissió.

Tots quants companys de causa desitgin adquirir-ne poden ferho en nostra Redacció.

L'acte realitat diumenge pera honrar la memòria dels 133 màrtirs reusenchs que sacrificaren sus vidas per nestres llibertats, fou una manifestació imponent que honra al poble de Reus, del que no s'podia esperar menos tractantse de fills tan valents com aquells.

Casi totes las societats locals respongueren a la invitació que pera assistir al acte 'ls feu la Comissió encarregada de portarlo a cap.

A les tres de la tarda s' havien ja acoblat tal nombre de personnes a la espayosa Plaça Mercadal que era de tot punt impossible poder donarhi un pés, tanta era la animació.

A dos quarts de quatre començà a desfilar formada ab lo següent ordre y acompañada d'algunes bandas de música de la ciutat.

Obriran lo pés cinqu veterans, companys que foren d'aquelles víctimas, portant igual número d'estandarts ab inscripcions alusives al acte.

Seguien las cerònes de la societat «La Palma», «Club Velocipedista», «Centro de Lecturas», «La Premsa diaria», «El Alba» bandera y corona, «El Olimpo» bandera y corona, una comisió de Rondoms ab la bandera, «Eco Republicano» ab corona sole, «Círculo Republicano Histórico» ab estandart, «Centro Federal de Reus», «Círculo Republicano Democrático Autonomista», alguns cotxes conduïts als mes vellets subsistents d'aquella trista jornada, las banderas dels Batallons primer y segon de Milicianos portats per don Julià Nougnés y l'senyor Comandant retirat, fill del Coronel Subirà, als que seguia l'Excm. Ajuntament accompagnant sa corona, altra corona formant dues palmas, en quinas fullas estaven inscrits les

noms de les víctimes de la sangrenta lluita dels camps de Morell i Vilallonga.

La manifestació, sortint de la Passeig Mercadal, seguí l'oreja que havíam宣告at fins arribar al mercat, abont se desvolgué després de depositar les corones en la capella dedicada als 133 màrtirs y de dirigir la parada al poble de Reus, allí reunit en una tercera part lo menys, los senyors regidors Borràs, Nougués, Pellejà, Guasch y l'elocido D. Pau Font de Rubinat.

En tot l'acte durà l'ordre més complert, lo que prova una vegada més la cultura y sentiments del poble de Reus que, al respondre, com ho feu ans d'ahir, al valor y el màrtir, deixava patentas aquelles paraules del senyor Font de Rubinat, quan diugué: «Poble que honra als seus antepassats s'honra a si mateixos.»

Tots los oradors foren tan breus com lo temps de que s'disposeva requerir y aplaudits sos oportuns discursos.

Lo dia d'ahir fou un dels mes freds del hivern que fineix, ajudant a fer més aspre la temperatura l'vent que busà sens parar un moment.

Lo mercat celebrat ahir no's vegé tan animat com en altres setmanes.

Ab assistència de representants de vintiun poble de la comarca, se celebra ahir al matí à Casa la Ciutat la reunió anuncuada per tractar de la adquisició d'aigües per medi de pantans.

Los assistents à la mateixa surtiren ben impresionats del projecte que s'explicà pera l'logro de tan important empresa; haventse acordat reunir-se de nou lo prop vinent dilluns à la mateixa hora y lloc pera ultimar las formalitats que s'requereixen pera l'cas y nombrar una comissió de propaganda.

Molt celebraríam que prompte pogués ser un fet y que aquesta ciutat tan mancada del preciós líquid lo tingüés en lo successiu en abundancia.

Diumenge s'perpetrà un robo en una casa del caixer del Carme baix.

Los lladres, un cop dintre l'pis, fracturaren un vaçal en lo qual hi trobaren las claus d'altres mobles que obriren y registraren, emportantens uns vintivuit duros com recompensa de la seva feyna.

Segons notícies que tenim, lo mateix dia del fet se'n donà coneixement al Jutjat y aquest no's presentà al lloc del succés, à instruir las oportunes diligencias, fins lo dia següent al del robo.

Nosaltres no hem volgut creure que en semblants cassos se fessi tant d'esperar la justicia, perque, de ser així, gahónt eniriam à parar?

De no resultar cert aqueix lamentable descuyt que atribuïm, per referències, als perseguidors dels transgressors, nos trobém disposats à rectificar y creguin que aquest seria l'nostre gust per molts motius.

Las Excmas. Diputacions provincials de Tarragona y de Lleida y l'molt ilostre Ajuntament de Vila-nova y Geltrú, han acordat adoptar lo caràcter de adjunts protectors dels Jochs Florals de Barcelona; havent pres igual acort lo «Foment del Treball Nacional» de Barcelona.

La Agrupació Catalanista de Vilassar de Mar, y varis coneguts escriptors, han ingressat últimament en lo cos d'adjunts, tenintse entés que altres distingides entitats y caracterizadas personalitats del Catalanism contribuirán ab son concurs à donar més esplendor à la honorable institució dels Jochs Florals.

Lo Butlletí Oficial de la província publica una circular de la Administració d'Hisenda fent responsables à las auto-itäts així civils com militars que no donquin part à la mateixa dels contractes de qualsevol classe que celebren y estiguén compresos en lo número 3 de la tarifa 2.º del reglament pera la imposició, administració y cobrança de la contribució industrial.

Lo senyor governador fa pública la disposició de la Diputació general de Administració demandant à la major brevetat possible l'expedient y demés antecedents relatius à la supressió de la Casa de Beneficència de Tortosa.

Lo recaudat en lo dia d'ahir en la Administració de Consums per diferentas espècies puja la cantitat de pessetas 1246'62.

Los quefes y oficiais del regiment de reserva de Castelló s'han donat de baixa com socis del Círcol Mercantil d'aquella capital, per never prohibir la Junta de dita societat que s'coloqués lo retrato del rey en un dels salons.

Secció oficial

Registre civil

del dia 4 y 5 de Març de 1900

Nauaments

Joseph Figueras Vall, de Antoni y Magdalena.— Rosa Pamies Nogués, de Pere y Rosa.

Matrimoni

Joan Flotets Senabre, ab Josepha Marrasé Obré.— Jaume Foguet Mortorell, ab Concepció Aleixer Gossol.

Defunció

Carme Mengrané Isern, 43 anys, Barceloneta, 5.— Josepa Sogranes Martí, 52 anys, Sant Josep y Sant Menel, 9.— Jacinta Barri de Domenech, 64 anys, Arrebal de Santa Agnès, 30.

Secció religiosa

Sant d'avui.—Sant Víctor.

Sant de demà.—Les Lligas del Diví Redemptor.

Secció comercial

J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNÀ, 26. (Teléfono núm. 21)

Cotisió à Barcelona à las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	72'65	Aduanas	102'50
Exterior	80'15	Norts	55'50
Amortisable	85'	Alicants	75'80
Cubas 1896	85%	Orenses	17'10
Cubas 1890	71'50	Obs. 6 0 0 Fransa	50'25
Filipinas	89'50	Id. 6 0 0	50'25
Exterior París	70'55	Id. 3 0 0	50'25

GIROS

París 30'15 Londres 32'78

Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y París.

Compra y venda al comptat de tota classe de valors.

—Descompte de cupons.—Compra de monedes d'or y bitllets de tots los països.—Gires sobre Barcelona y Madrid.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comers de la piazza de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

Ops. Diner. Paper.

Londres 90 días feixa.	'	32'40	32'45
» 8 días vista	'		
» vista	'	32'55	32'65
Paris 90 días feixa	'		
Paris vista	30'	29'80	30'
Marsella 90 días vista	'		
Perpinyà »	'		
VALORS LOCALES DINER PAPER OPER.			

ACCIONS	Ptas.	Ptas.
Gas Reusense.	700	
Industrial Farinera	650	675
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	600	625
Manufacturera de Algodón	140	
Companyia Reusense de Transvias	25	

Bolsi de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisió à Barcelona à las 4 de la tarde del dia de ahir.

Interior	72'62	Cubas del 86	85'12
Orenses	17'15	Cubas del 90	71'56
San Juan	'	Aduanas	102'50
Norts	55'55	Ob. 5 0 0 Almansa	98'
Frances	'	Id. 3 0 0 Fransa	50'18
Filipinas	89'50		

Proximament sortirà "La Ilustració Llevantina"
Revista dezenal d'arts, ciències, literatura y actualitats.
Comprendrà l'mòvement intelectual y polítich del mon enter, y, en particular, de Catalunya, València, Mallorca y Rosselló.
Estarà à l'altura de les millors ilustracions estrangeras.

PASTILLAS ■ FONT
Cloro-Boro-Sodicas à la Cocaína y al Mentaol

Són lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo laringitis, tant exudatives com ulcerosa y granulosa; tos faringeas, ronquera, afonia y en general en les inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.--REUS.

De venta en totes las bonas farmaciacs y principals droguerias.

Exterior 70'95 Madrid
París 90'15 Londres

32'78

Anuncis particulars

Mas

Ab caudal d'alguna propi.

Se'n ven un, é un quart de la Ciutat; d'onej jor- nals de terra; que compta ab mina propi, y conduceo d'alguna perfecta. Bon casal y casa, de construcció moderna; ab habitació pera peixos y aña de la finca; corrals y dependencias pera l bestiar ext. ext.

Pera informes dirigir-se à l'imprenta.

CAFÉ CENTRAL

Per cessar en aquest negoci lo dueny de dit establecimiento, lo vendrà mitjants tracte personal.

Pera informes al mateix dueny.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PER US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriegó»

Vista la bona acollida que ha merescut la primera edició d'aquesta CARTILLA RÚSTICA impressa en idioma català, tota vegada que s'vegé agotada en un breu espai de temps, la Redacció de «El Labriegó» cregué convenient procedir à sa reimpressió al castellà, degudament aumentada.

Dia CARTILLA la forma un volumen en 8.º major de 140 pàgines y s'ven al preu de 6 rals l'exemplar en aquesta impremta.

Telégramas

Madrid 5.

Dijous los ministerials que no offerirà dificultats la aprobació del projecte d'unificació dels Deutes, à causa dé que l'ministre d'Hisenda accedeix à que no tinga efecte retroactiu pera las fiances constituides en paper amortisable, las quals subsistiràn en aquesta formà.

—L'«Herald» de Nova York dia que li consta que M. Mac-Kinley se disposà à mediar en la guerra anglo-boer.

Lo periódich lo «World» publica un missatje del doctor Leyds, representant del Transvaal, en lo que declara que aquest no acceptarà la pau sino sobre la base de sa independència y que l'Orange observarà la mateixa actitud.

—La discussió del projecte de drets reals en lo Senat terminirà passat demà, segons cálculs del govern, perque ab la reforma feta en lo projecte suprimint la escala progressiva ja no tenen interès los «grandes» d'Espanya en combátre.

Molts dels que s'proposevan terciar en lo debat renuncian à fer ús de la paraula.

—La discussió del projecte de drets reals en lo Senat terminirà passat demà, segons cálculs del govern, perque ab la reforma feta en lo projecte suprimint la escala progressiva ja no tenen interès los «grandes» d'Espanya en combátre.

—L'Orange observarà la mateixa actitud.

—Telegrafian al «Times» desde Ostfontein, que s'prevé una enèrgica resistència dels boers à Abrahamskreal, ahont lo general Joubert concentra totas las forces que s'troben à Ladysmith.

—Londres.—Telegrafian al «Morning Post» desde Ostfontein, ab feixa del 3, que l'general French, al practicar un regoneixement, se trobà ab algunes forces boers atrinxerades, que s'creuaren alguns tirs y els boers contestaren ab artilleria.

Imp. de C. Ferrando.—Plaza de la Constitució.

